אש קודש — וישלח

וישלח יעקב מלאכים לפניו וכו'. ונודע הדיוק למה הוצרך לשלוח לו מלאכים ממש, וכן פן יבוא והכני אם על בנים למה הוצרך לבאר מה יכול עשו לעשות לו ולא די כי ירא אנכי אותו, או כי ירא וכו' והכני, מה לו לפרוט הכל.

אמנם איתא בגמרא חולין (דף ז') במעשה דרפב"י כשהלך לפדיון שבוים שרצו ליתן לחמורו שעורים שאינם מעושרים ולא אכלה ואמר רפב"י עני' זו הולכת לעשות רצון קונה ואתם מאכילין אותה טבלים ע"ש, ואיתא גם בגמרא אם הראשונים וכו' כאנשים אנו כחמורים ולא כחמורו של רפב"י היינו שחמורו של רפב"י כיון שרכב עלי' למצוה היתה במדרגה גדולה, וצ"ל א"כ למה דרשה הגמרא (קדושין דף ס"ח) על הפ' שבו לכם פה עם החמור עם הדומה לחמור, הא גם החמור הלז הלך לעשות רצון קונו שרכב עליו א"א לעקדה, ולמה כ"כ הי' פחות ערכו עד שדמו את העם הדומה לחמור דעלמא לחמור הזה.

עפ"פ אפ"ל שבחמורו דפב"י כיון שכבר עשה המצוה, כי לאחר ששב מהפדיון שבוים היתה המעשה הזאת, לכן נתקדש בהמצוה, משא"כ שבו לכם וכו' קודם העקדה אמר א"א, שלא עשה אברהם עוד המצוה לכן רמז להם עם הדומה לחמור, והא ראי' לזה כי אחר העקדה נתעלה גם החמור הזה והמשיח יבוא עליו כנודע, עני ורוכב על החמור.

והענין למה באמת הי' זה סימנו של א"א שאינם רואים את הענן מרחוק על ההר כמו שהוא ראה, לכן אמר להם הואיל והחמור אינו רואה ואתם אין אתם רואים שבו לכם וכו' עם הדומה לחמור כמ"ש במדרש. אפשר כי צ"ל למה רק ביום השלישי ראה א"א את הענן ולא מקודם, בשלמא אם היתה ראיה טבעית שפיר שממרחק יותר לא ראה, אבל כיון שהיתה ראי' של קדושה בלתי טבעית שהנערים והחמור לא ראו רק אברהם ויצחק א"כ גם קודם יום הג' יותר מרחוק למה לא ראה.

הן אפ"ל כדי שיתנסה הנסיונות בדרך כמ"ש במדרש, אבל חוץ מזה אפשר כיון שד' אמר לו אל אחד ההרים אשר אומר אליך, ועדיין לא אמר לו איזה הר, לכן עוד הי' המקום הקדוש הזה במחשבתו ית' לבדה, ולא נתגלה לא לדיבור כש"כ לעשי' ולגוש ההר, ועוד לא שרה אור הקדושה על ההר בפועל, ורק כשנתעלה א"א ונתקרב יותר אל מחשבתו ית' הרגיש את קדושת המקום, ועי"ז גם פעל להמשיך על ידו הקדושה בפועל אל עולם העשי' ועל ההר, עד שראה את הענן עליו ממש, ובמה נתקרב א"א יותר אל מחשבתו ית', בהתקרבו יותר אל המצוה, ובמעשה ההליכה שהלך ועשה בהמצוה, כנודע שכיון שכל ענין שהמצות מצוה היא מפני שד' רוצה אותה וכך עלתה במחשבתו ית', לכן כשאיש הישראלי עושה המצוה, מתדבק בו, בהמצוה ית' במחשבתו וברצונו. ובמדה שנתקרב ועלה אל מחשבתו נתגלה מחשבתו ית' גם למטה, לכן רק אברהם ויצחק שעשו בבחירתם ורצונם נתעלו בזה לרצון ד' וראו את הענן, משא"כ להבדיל החמור אפילו חלק המצוה

שעשה. כמו שאמר רפב"י שהולכת לעשות רצון קונה, מ"מ כיון שלא בבחירתו ורצונו עשה, לא נתקרב אל רצונו יתʼ ולא נתגלה לו ולא ראה.

וזהו גם אחד מעניני תפילה וגם תורה הצריכה לתפילה כמשה"כ מסיר אזנו משמוע וכו', כי באמת כל הצרות במחשבתו יתʼ הן חסד, וצריך איש הישראלי לעלות ולהתקרב אל מחשבתו יתʼ ולהמשיכה אל הדיבור והעשי', כדי שיתגלה החסד גם למטה ולא יהי' דין והסתרת החסד, לכן ע"י שהאיש מדבר את פרטיות דברי בקשותיו כרפואה פרנסה בתפילה ברעותא דלבא, וגם לומד תורה שהיא רצון ומחשבתו יתʼ עולה ע"ז אל רצונו יתʼ ומחשבתו שלא התגלו היינו להחסד שבהם וממשיך אותם אל הדיבור דיבורי התורה והתפילה וע"ז מתגלה החסד למטה גם בעשי'.

וזה שאמרו תלמידי ר"ע לר"ע רבינו עד כאן, כי הי' מאריך באחד היינו במס"נ ועליות מחשבה, ולא אמר גם הדבורים הלאה ואהבת וכוʼ להמשיך מחשבתו יתʼ אל הדיבורים [שאז] מתגלה החסד גם למטה, ושאלו אותו עד כאן ואינו אומר הלאה ואהבת, וזהו שענה דʼ למש"ר על ר"ע שתוק כך עלה במחשבה לפני (מנחות דף כ"ט ע"ב), שהוא ר"ע עלה במחשבה ולא רצה להמשיך לדיבור לכן לא נתגלה החסד למטה ונשאר הסתר ודין.

נחזור להנ"ל ע"י שפורטים פרטיות הבקשות בתפילה ממשיכים הבקשות והחסד גם לדיבור ועשי' ונתגלה החסדים הישועות והרפואות גם למטה, וזהו גם הענין שכשאומרים תורה בעת צרה אז מכניסים מעט מן עניני הצרות והבקשות וישועות בדברי תורה, כי זה הוא כמו שמכניסים אותן בדברי התפילה כדי לגלות החסדים לדיבור כנ"ל, וגם יעקב אבינו הכניס בתפילתו את כל הצרות שיכול עשו לעשות לו, והמשיך את הישועה גם לעשי' ודʼ הושיע לו.